

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **G.I.Y.,** zastoupena JUDr. Lenkou Kulhavou, advokátkou se sídlem Praha 2, Slezská 19, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 3. 2005, č. j. 60 Az 155/2004 - 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 10. 8. 2004, č. j. OAM-2553/VL-07-04-BZ-2004. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatelka proti tomu v kasační stížnosti namítá, že z Bulharska odešla kvůli tomu, že je romské národnosti a byla tam proto diskriminována státními orgány, ekonomické důvody byly až druhotné; stěžovatelka má tak zato, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V Bulharsku se bojí vycházet na ulici, cizí lidé na ni pokřikují

hrubé nadávky a někdy ji zastrašují a vyhrožují smrtí. Několikrát ji dokonce bylo fyzicky ublíženo. Když tyto skutečnosti oznámila na polici nebylo ji pomoženo a naopak ji bulharská policie bezdůvodně zatýkala. Vzhledem ke svému původu se ji nepodařilo sehnat ani zaměstnání, v Bulharsku žila na hranici bídy. Před odjezdem do České republiky ji bylo vyhrožováno únosem dětí, policie ji však opět nepomohla. Bulharská společnost podle stěžovatelky trpí silnou xenofobií vůči romskému obyvatelstvu. Nikdo není ochoten se problémy Romů zabývat a ti jsou nuceni žít „na samém okraji společnosti." Stěžovatelka má tak zato, že Bulharsko pro ni není bezpečnou zemí. Krajský soud se její žalobou nezabýval odpovědně a svědomitě a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci (a to jak právního, tak skutkového) a neopatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí; rozsudek rovněž není přesvědčivý. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; současně žádá o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření k podané kasační stížnosti uvedl, že považuje napadený rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Stěžovatelka totiž za hlavní důvody svého odchodu z vlasti označila ekonomické a rodinné potíže a snahu o legalizaci pobytu.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozhodnutí krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Aniž by to stěžovatelka výslovně zmínila, uplatňuje důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.") - (*nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení)*, domnívá se totiž, že Bulharsko pro ni není bezpečnou zemí původu a že naopak splňuje důvody pro udělení azylu; je totiž pronásledována kvůli své romské národnosti. Rovněž namítá vady řízení před krajským soudem, tedy důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (*nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*).

Ze spisu k tomu vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 4. 8. 2004 žádost o udělení azylu, kde jako důvody svojí žádosti uvedla nedostatek prostředků na obživu, rodinné

problémy a snahu o legalizaci pobytu. Jak vyplynulo z protokolu ze dne 9. 8. 2004, stěžovatelka při pohovoru k důvodům žádosti o azyl shora uvedené důvody potvrdila a výslovně uvedla, že jiné potíže než se sháněním zaměstnání neměla, a to ani se státními orgány, soudy či policií. Žalovaný pak rozhodnutím ze dne 10. 8. 2004 zamítl její žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že Česká republika považuje Bulharsko za bezpečnou zemi původu, a to i v případě stěžovatelky.

Pokud jde o namítané vady řízení před krajským soudem - že se krajský soud nezabýval stěžovatelčinou žalobou odpovědně a svědomitě, nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu, neopatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí a jeho rozsudek je nepřesvědčivý - těmi se zdejší soud zabývat nemohl. Takto uvedené námitky totiž nelze považovat za řádně uplatněný důvod kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s., neboť ten musí být stěžovatelkou vymezen nejen po stránce právní (tj. zpravidla která zákonná ustanovení má za porušená), ale zejména skutkové (tj. v čem konkrétně namítanou nezákonnost spatřuje). V případě těchto námitek tak stěžovatelka neučinila, neboť neuvedla a ani nenaznačila, v čem konkrétně namítaná pochybení spatřuje, a nelze se jimi proto zabývat; Nejvyšší správní soud je totiž zásadně vázán rozsahem kasační stížnosti a jejími důvody. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak neobstojí.

Namítá-li stěžovatelka, že Bulharsko pro ni není bezpečnou zemí původu a že naopak splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, nelze s ní souhlasit. Bezpečnou zemí původu se podle § 2 odst. 1 zákona o azylu rozumí *stát, jehož je cizinec státním občanem, v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.* I u zemí, jež splňují všechny tyto požadavky kladené zákonem o azylu, lze zjistit v oblasti lidských práv různé problémy, což je ovšem samo o sobě a nazíráno komplexně z kategorie bezpečných zemí původu, nediskvalifikuje. U těchto zemí se pak má za dostatečně prokázané, že jsou v nich lidská práva prosazována v dostatečné intenzitě a s možností efektivní nápravy v případě jejich porušení, a právě proto jsou žádosti o azyl u žadatelů přicházejících z těchto zemí zamítány jako zjevně nedůvodné.

V daném případě žalovaný ve správním řízení shromáždil dostatek podkladů, které jej opravňovaly k závěru, že Bulharsko je zemí, kterou je možno považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu. Všechny podmínky uvedené v citovaném ustanovení pro prohlášení Bulharska za bezpečnou zemi původu byly ve správním řízení zjištěny a doloženy příslušnými zprávami o situaci v Bulharsku, z nichž žalovaný při svém rozhodování vycházel. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda lze Bulharsko považovat za bezpečnou zemi původu i ve vztahu ke stěžovatelce samé, neboť pozitivní odpověď na tuto otázku je podmínkou aplikace § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu v každém konkrétním případě. Během správního řízení stěžovatelka uváděla jako důvody, pro něž o azyl žádá, ekonomické a rodinné problémy a snahu o legalizaci svého pobytu. Tyto skutečnosti však nemohou nic změnit na závěru správního orgánu a poté i krajského soudu o tom, že Bulharsko je bezpečnou zemí i vůči stěžovatelce samotné, neboť se nejedná o skutečnosti azylově relevantní (k tomu viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 - 65 či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, přístupné na www.nssoud.cz). V dané věci tak žalovaný správně

ve lhůtě stanovené v § 16 odst. 2 zákona o azylu rozhodl o zamítnutí žádosti stěžovatelky o azyl pro zjevnou nedůvodnost ve smyslu § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když zjistil, že stěžovatelka přišla ze státu, který Česká republika považuje obecně za bezpečnou zemi původu a který lze považovat za takovou zemi i v případě stěžovatelky samotné. Krajský soud pak správně shledal zákonnost takového rozhodnutí. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak rovněž nebyl shledán.

Pokud jde o stěžovatelčina tvrzení týkající se jejího údajného pronásledování v Bulharsku z důvodu její romské národnosti, tak k těm zdejší soud s ohledem na § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlížet nemůže, neboť je stěžovatelka uplatnila poprvé až po vydání napadeného rozsudku krajského soudu.

Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno naplnění žádného tvrzeného kasačního důvodu, Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu